

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphaneſis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Photino Sirmii episcopo, & eius hæresi, & Cöcilio contra eum Sirmii
coacto, & tribus fidei libellis, & q[ue] Photinus post abdicationē renuit
venire vocatus, vtq[ue] Basilio Ancyræ episcopo in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

Eodem tempore Cyrillo post Maximum ecclesiā Hierosolymitanā administrāte, signū crucis in cœlo visū est: quod clare admodū resplenduit, nō vt cometes sollet, diffusis radiis, sed luce multa in vnum conferta, valde dēso iubare & perlucido emicuit. Tantū pertinebat in lōgitudinē, quantū est interualli inter Caluarie locū, & montem Oliuarū. Quindecim autē stadia supra locum in cœlo suspensum hæsīt. Latitudo verō lōgitudini proportione respōdit. Quo quidē, velut insigni miraculo, omnes obstruēti: ita vt singuli ædibus, foro & opere, quod quisque forte habebat in manibus, relicto, pariter cum liberis & vxoribus in ecclesiā conuenerint, & vno ore Christū laudibus celebrarint, & deū lætis animis confessi sint. Quæ res ad nostram regionē quoq; perlata, nō mediocriter oēs obstupescit. Nā quanq̄ visio ipsa nō admodū diu cōtinuata est, tamē quia ex oībus (prope dixerim) terræ oris, vti fieri solet, homines vel præcādi, vel loca illa visendi causā Hierosolymā aduenissent, res, quas id tēporis aspexissent, suis indicarunt. Erat etiam imperator de hoc viso certior factus, cū per alios complures nuntios, tū per literas Cyrilli. Dicebatur autē à viris rerū eius generis peritis, hęc visionem diuinā quadam prophetiā in sanctis literis quoque præsignificatam fuisse. Quod quidem certe cum ita accidisset, multos cum gentiles, tum ludæos ad fidem Christianam deduxit.

De Photino Sirmii episcopo, & eius hæresi, & Concilio contra eum Sirmii coacto, & tribus fidelibus, & q̄ Photinus post abdicationē renuit venire vocatus, vt q̄ à Basilio Ancyra episcopo inanis ostentator sui conuictus sit. C. A. P. V.

Svb idē tēpus Photinus ecclesię Sirmij antistes, qui iā Santē hæresis cuiusdā author fuerat, cū imperator ibi præsto esset, palam suam doctrinā asserere non dubitauit. Et quoniā ingenio tum ad bene dicendū, tum ad persuadendum multum valebat, idcirco multos ad suā opinionem traduxit. Qui tametsi affirmavit vnū deum omnipotentem esse, qui proprio verbo condidit vniuersa, tamen quod

men quòd filius dei ante secula generatus sit, & extiterit, nullo modo concedere voluit, sed Christum ex Maria genitum docuit. Quod quidem dogma, cum apud multos vulgatum esset, magnopere offendit animos episcoporum tum occidentis, tum Orientis: quandoquidè hoc còtra cuiusque opinionè nouatū esse arbitrati sunt. Etenim à sententia tum eorū, qui fidem in concilio Nicæno traditā cū admiratione amplexabātur, tū eorū, qui approbant Arij doctrinam oīno discrepare cōperiebatur. Imperatori præterea bilè mouit. Qui eodem tempore Sirmij vitam agens, concilium ideo conuocauit. Ad quod cōuenere ex Orientis episcopis cū alijs, tum Georgius ecclesiæ Alexandrinæ antistes, Basilus Ancyræ episcopus, & Marcus episcopus Arethusæ: & ex Episcopis aut Occidētis: Valēs Mursorū episcopus, & Osius cōfessor, qui quoniā concilio Nicæno interfuisset, inuitus huic concilio præsto fuit. Nam quanquam haud lōge ante Arianorum insidijs exilio cōdēnatus fuerat, ab imperatore tamē, qui opera ac studio eorū, qui Sirmij in vnum cōuenerant, ad eā rē impulsus erat ad conciliū accersitus est. Siquidè arbitrabātur, si vel persuasione, vel vi eū, qui vir tā illustris erat, & ab oībus mirifice laudatus, ad suæ sententiæ suffragandū possent inducere, fore vt ipsorū dogma testè locupletè haberet. Vt primū igit Sirmij coacti sunt, (proximus hic quidè annus erat post consulatū Sergij & Nigriani: in quo nullus Cōsul vel ex oriēte, vel ex occidente propter statum reip. à tyrannis tum fortè perturbatū designatus est) primū Photinum abdicarūt, vt pote opinionioni Sabellij & Pauli Samosateni fauentē. Deinde contra ea quæ ante in cōcilijs fuerāt decreta, tres fidei formulas ediderūt: quarū vnā Græcè, reliquas duas latinè conscribebant: quæ in multis, neque ipsæ sibi, neque formulis antè compositis vel verbis, vel sensu consentiebant. Atque est illud quidem intelligendum formulam, Græcè scriptā, filium patri neque consubstantialem, neque substantia similem asseruisse, sed illis, qui dicerent eum sine principio esse, aut essentiam dei velut dilatatam illum procreasse, aut eum patri honore parem & non inferiorem sentirent, anathema indixisse. Alteram autem, quæ Latino sermone scripta erat,

K. iij. tum de

tum de οὐσίᾳ quā Latini substantiam vocant, tum utrum
 filius patri cōsubstantialis, aut substantia similis sit, vetuisse
 differere: propter quod voces illæ neq; in sanctis reperimur
 scripturis, neque hominum cogitatione aut intelli-
 gentia facile comprehendi possunt. Quinetiam prece-
 pisse, ut omnes confiterentur, patrem filio honore, digni-
 tate, deitate, & ipso nomine paterno maiorem esse, atque
 putarent filium cum cæteris omnibus creaturis patri subie-
 ctum esse: & patrem nullum habere principium, filijque ge-
 rationem omnibus, præterquam patri soli, incognitā esse.
 Fecit verò, cum hæc formula iam edita esset, episcopos, la-
 borasse, ut eam tanquam temerè & imprudenter cōpositā
 reuocarent, eo consilio, ut corrigerent: imperatoremque i-
 dem ipsum mandasse, atq; supplicium minatum esse illis se
 inflicturum, qui eam occultarent. Verum cum semel edita
 esset, in occulto latere non potuit. Tertiam verò formulā
 sensu cum abis formulis iam olim editis penitus cōsensisse,
 præterquā quòd substantiæ nomen sustulit: hancq; cau-
 sam cur id fecerit attulisse, quæ est his ferè verbis explica-
 ta. Quoniam nomen substantiæ, quod à patribus simplici
 animo in formula fidei positum est, à vulgo autem incogni-
 tū, nō parū propterea attulit offendiculi, q̄ in literis sacris
 non extat, idcirco placuit cōcilio, ut tolleretur, & nulla o-
 mnino mentio fieret illius, præsertim cum sanctæ scripturæ
 substantiæ patris, aut filij, nusquam meminerint. Substan-
 tia enim aut patris, aut filij, aut spiritus sancti, ne nominari
 quidē debet. Itaq; nos, sicut literæ sanctæ loquunt, filiū pa-
 tri similit̄ dicim⁹. Atq; hæc quidē de fide, p̄sente ipso impe-
 ratore, decreta fuere. Osi⁹ verò initio quidē istis cōsentire
 renuit: at post vi cōpulsus, & verberibus, ut fama est, licet se-
 nex, grauit̄ cæsus, cōsensit, eisdēq; subscripsit. Placuit p̄te-
 rea cōcilio, postq̄ Photinū abdicauerat, eius animū tētare.
 Si quo modo posset à priore sententia deduci. At ille, ta-
 meti episcopi eum ad hoc cohortabantur, & episcopatum
 si propriam ac suam reiiceret opinionem, atq; ipsorum for-
 mulis fidei suffragaretur, ei reddituros promittebant, tamē
 induci non potuit, sed ad disputationem eos prouocauit.
 Quare cum episcopi ad certum & statutū diem in vnū cō-
 uenissent, & iudices quidam, qui & doctrina, & autoritate
 eo tem-

eo tempore primas in palatio obrinere videretur, ex mandato imperatoris concilio praesiderent, Basilius episcopus Ancyrae partes suscipit contra Photinum disputandi. Ac cum disserendi certamen propter multa ac varia utriusque tum interrogata, tum responsa longius procederet, & celeres scribae rationes utrinque allatas exciperent, Basilius superior discessit. Photinus autem condempnatus exilio, ne sic quidem suam defendere opinionem destitit: sed libros tum Latino, tum Graeco sermone conscriptos edidit, quibus non suam modo, verum etiam falsas aliorum opiniones probare ostendereque laboravit, de Photino & eius haeresi haec haec hactenus dicta sint.

De Magnentii & Silvanii tyrannorum interitu, et Iudaeorum in Palaestina tumultu, & quod Gallus Caesar dum res novas moliri putaretur, interfectus est. CAP. VI.

Dum haec geruntur. Magnentius, antiqua Roma occupata, multos tum ex ordine senatorio, tum ex plebe trucidavit. Qui cum accepisset duces Constantij iam propius ad bellum cum ipso gerendum accedere, secessit in Galliam versus solis occasum sitam. Quo in loco, multis praeliis inter utrumque exercitum commissis, nunc hi, nunc illi usque eo fuere superiores, quoad Magnentius ad extremum devictus, Mursam, quod est castellum Galliae, profugit. Qui cum videret milites suos, utpote victos, animis cadere, in loco edito consistens, eos confirmare conatus est. Illi autem, cum sicut alijs imperatoribus acclamare consueverant, Magnentio quoque illustre laudis testimonium tribuere in animis haberent, imprudenter atque adeo inuiti Constantium pro Magnentio Augustum esse clamant. Unde Magnentius coniecturam faciens imperium sibi a deo minime donatum esse, illo castello relicto, ulterius progredi constituit. Verum cum exercitus Constantij persequeretur, praelio circa Motioselcum facto, solus fugam capessens, Lugdunum salutis causa confugit. In qua urbe & matrem interfecit, & fratrem quoque, quem Caesarem creauerat: ad extremum manus graues ipse sibi attulit. Neque ita multo post, Decenius, alter eius frater, laqueo sibi necem conscivit. At tamultus reip. ne sic quidem compressi ac sedati sunt. Nam haud ita diu post, Silvanus quidam in Gal